

**PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z BIOLOGII
W GIMNAZJUM IM. KS. KAN. M. MACIEJEWSKIEGO W PNIEWACH**

rok szkolny 2016/2017

Przedmiotowy system oceniania z biologii wynikający z zapisów WSO i podstawy programowej

1. Ocenie podlegają:

- 1) wymagania szczegółowe wynikające z treści nauczania oraz zalecanych warunków i sposobów ich realizacji; oraz:
 - a) planowanie i przeprowadzanie doświadczenia,
 - b) analizowanie wyników,
 - c) przedstawianie wyników w tabeli lub na wykresie,
 - d) wnioskowanie,
 - e) wskazywanie źródła błędów,
 - f) wykorzystywanie wiadomości i umiejętności „biologicznych” w praktyce;

Ponadto ocenie podlegają również:

- 1) aktywność i zaangażowanie w procesie dydaktycznym, praca w grupach,
- 2) dodatkowa samodzielna praca uczniów (np. projekt, referat, wykonanie pomocy dydaktycznych),
- 3) udział w konkursach przedmiotowych.

2. Wymagania na określoną ocenę:

W - wykraczające; **D** - dopełniające; **R** - rozszerzające; **P** - podstawowe;
K - konieczne.

Na ocenę	Opanowanie umiejętności i aktywności uczeń:	Posiadana wiedza
celujący (wymagania K+P+R+D)	<ul style="list-style-type: none">• samodzielnie i twórczo rozwija swoje uzdolnienia;• biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami i umiejętnościami, potrafi formułować problemy, dokonuje analizy lub syntezy nowych zjawisk;• rozwiązuje zadania i problemy o dużym stopniu trudności;• osiąga sukcesy w konkursach pozaszkolnych.	posiada wiadomości i umiejętności obejmujące podstawę programową
bardzo dobry (wymagania K+P+R+D+W)	<ul style="list-style-type: none">• rozwiązuje zadania i problemy w sposób twórczy (wykorzystuje umiejętności w nowych sytuacjach, przeprowadza analizę procesów biologicznych i doświadczeń);• poszukuje, porządkuje i wykorzystuje informacje z różnych źródeł;• przekształca jednostki;• potrafi zaplanować i wykonać doświadczenie biologiczne.	posiada wiadomości i umiejętności obejmujące podstawę programową

dobry (wymagania K+P+R)	<ul style="list-style-type: none"> • posiadane wiadomości i umiejętności potrafi wykorzystać do zadań problemowych; • sporządza lub czyta wykresy, rysunki; • poprawnie wyraża swoje myśli, posługując się językiem biologii, podaje przykłady ilustrujące omawiane treści. 	posiada wiadomości i umiejętności obejmujące podstawę programową
dostateczny (wymagania K+P+R)	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi, przy niewielkiej pomocy nauczyciela, wyjaśniać, od czego zależą podstawowe pojęcia biologiczne; • zna i potrafi, przy niewielkiej pomocy nauczyciela, wyjaśnić istotę procesów biologicznych; • rozwiązuje proste, typowe zadania o niewielkim stopniu trudności; 	opanował podstawowe wiadomości obejmujące podstawę programową
dopuszczający (wymagania K)	<ul style="list-style-type: none"> • zna podstawowe pojęcia biologiczne; • zna poznane procesy biologiczne; • potrafi, przy pomocy nauczyciela, rozwiązać proste zadanie o niewielkim stopniu trudności; • uczestniczy w zajęciach na miarę swoich możliwości. 	w wiedzy ucznia są braki, które można usunąć
niedostateczny	<ul style="list-style-type: none"> • nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych lub praktycznych o elementarnym stopniu trudności, nawet z pomocą nauczyciela; • nie zna podstawowych praw biologicznych. 	braki w wiedzy ucznia są bardzo duże i uniemożliwiają zdobycie kolejnych wiadomości

3. Wymagania na poszczególne oceny dla uczniów z dysfunkcjami:

- 1) uczniowie z dysleksją - wydłużony czas wykonywania pracy pisemnej;
- 2) uczniów z dysgrafią - w większym stopniu oceniani na podstawie wypowiedzi ustnych, w pracach pisemnych ocenia się przede wszystkim ich treść (stronę merytoryczną);
- 3) innego typu schorzenia - zgodnie z zaleceniami poradni.

4. Formy sprawdzające stopień opanowania wiadomości. Zasady przeprowadzania sprawdzianów oraz ustalenie form poprawiania oceny i informowania ucznia o ocenie częściowej:

Formy	Sposoby przeprowadzania	Zasady poprawiania	Ilość w półroczu
sprawdzian (waga 3)	<ul style="list-style-type: none"> obejmuje dział lub fragment danego działu; zapowiadany 1 tydzień przed terminem i wpisany do dziennika; informacja o ocenie pisemna na danej pracy; sprawdziany do wglądu dla rodziców na spotkaniach indywidualnych u nauczyciela przedmiotu 	<ul style="list-style-type: none"> sprawdzenie i oddanie do 2 tygodni; uczeń poprawia ocenę niedostateczną w terminie ustalonym z nauczycielem nie później niż 2 tygodnie od omawiania poprawianego sprawdzianu 	Wynikająca z zapisów w podstawie programowej
kartkówka (waga 2)	<ul style="list-style-type: none"> obejmuje materiał z maksymalnie 3 ostatnich tematów; nie jest zapowiadana; informacja o ocenie pisemna na kartkówce; kartkówka do wglądu u nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> sprawdzenie i oddanie w ciągu 2 tygodni; 	Wynikająca z zapisów w podstawie programowej
odpowiedź ustna (waga 2)	<ul style="list-style-type: none"> obejmuje materiał z maksymalnie 3 ostatnich tematów; oceniana jest z uwzględnieniem samooceny i oceny koleżeńskiej 	<ul style="list-style-type: none"> uczeń poprawia ocenę niedostateczną w terminie ustalonym z nauczycielem nie później niż 2 tygodnie od jej otrzymania 	Wynikająca z zapisów w podstawie programowej
zadanie domowe (waga 1)	<ul style="list-style-type: none"> pisemnie w zeszytcie ucznia lub w ćwiczeniach merytoryczność, samodzielność, terminowość, prezentacja 	Na następnej lekcji uczeń pokazuje uzupełnioną pracę	Wynikająca z zapisów w podstawie programowej
doświadczenie wykonywane na lekcji (waga 1)	<ul style="list-style-type: none"> uczeń samodzielnie lub w grupie wykonuje praktycznie doświadczenie zgodnie z kryteriami sukcesu 	-	Wynikająca z zapisów w podstawie programowej
doświadczenie wykonywane w domu (waga 2)	<ul style="list-style-type: none"> uczeń samodzielnie lub w grupie wykonuje praktycznie doświadczenie zgodnie z kryteriami sukcesu 	-	Wynikająca z zapisów w podstawie programowej
praca w grupie, parze (waga 1)	<ul style="list-style-type: none"> zgodnie z kryteriami sukcesu i zasadami pracy w grupie organizacja grupy, komunikacja, prezentowanie wyników pracy 	-	na zakończenie lekcji, na której nastąpiła ta forma
rozwiązywanie problemów (waga 1)	<ul style="list-style-type: none"> ustnie lub pisemnie w zeszytcie ucznia lub na pracy pisemnej 	-	w zależności od omawianego materiału
aktywność indywidualna (waga 2)	ustnie: sześć plusów – ocena celująca pięć plusów – ocena bardzo dobra cztery plusy – ocena dobra trzy plusy – ocena dostateczna	-	na każdej lekcji
pokazy, prezentacje (waga 2)	W pracach uwzględniana jest: strona merytoryczna – 3pkt. estetyka – 1 pkt język i styl – 2pkt. 6pkt. – celujący 5pkt. – bardzo dobry 4pkt. – dobry 3pkt. – dostateczny	-	chętni przez cały czas nauki

badanie wyników nauczania (waga 2)	<ul style="list-style-type: none"> zgodnie z bieżącymi ustaleniami 	-	Według harmonogramu danego roku szkolnego
próbny egzamin gimnazjalny (waga 2)	<ul style="list-style-type: none"> zgodnie z aktualnymi wytycznymi 	-	Jednorazowo w roku szkolnym

- 1) uczeń, który osiąga wysokie wyniki w konkursach biologicznych i przyrodniczych na szczeblu powiatu, rejonu, województwa otrzymuje bieżącą ocenę celującą w wadze 3
 - 2) nieobecność ucznia na lekcji nie zwalnia go z przygotowania się do lekcji i możliwości odpowiedzi lub pisania kartkówki;
 - 3) brak zadania domowego pisemnego, którego uczeń nie zgłosił przed lekcją powoduje wpisanie oceny niedostatecznej;
 - 4) trzykrotny, zgłoszony przed lekcją, brak zadania domowego pisemnego zapisany w dzienniku jako „-” powoduje wpisanie oceny niedostatecznej;
 - 5) jeden raz w semestrze uczeń może zgłosić nieprzygotowanie (przed lekcją), zostanie ono odnotowane w dzienniku „np” ale nie powoduje żadnych konsekwencji.
 - 6) poprawa oceny niedostatecznej ma odbywać się poza lekcjami ucznia w terminie uzgodnionym z nauczycielem;
 - 7) uczeń nieobecny na pracy klasowej lub sprawdzianie ma obowiązek napisać pracę w ciągu 2 tygodni po nieobecności w szkole w terminie ustalonym przez nauczyciela (termin ten może ulec wydłużeniu po bardzo długiej nieobecności w szkole);
 - 8) uczeń, który nie pisał pracy w terminie i w terminie dodatkowym pisze prace na najbliższej lekcji;
 - 9) za prace nadobowiązkowe i aktywność na lekcji uczeń może otrzymać ocenę lub plus;
 - 10) uczeń ma obowiązek prowadzenia zeszytu przedmiotowego, w którym powinny znajdować się zapisy tematów, notatki, zapisy poleceń prac domowych. Zeszyt powinien być prowadzony systematycznie.
 - 11) ocena kształtująca pojawi się co najmniej 1 x w półroczu
- Sprawdziany i kartkówki oceniane są systemem punktowym. Przy przeliczeniu punktów na ocenę obowiązuje skala procentowa zgodna z WSO.

5. Ustalenie sposobów wskazywania kierunków dalszej pracy ucznia:

- 1) omówienie pracy pisemnej i wskazanie braków w opanowaniu materiału oraz wskazanie sposobów uzupełnienia wiadomości (1-2 razy w półroczu w formie informacji zwrotnej)
- 2) indywidualne rozmowy z uczniem i rodzicami w celu ukierunkowania pracy ucznia zdolnego, ucznia z trudnościami w nauce, z dysfunkcjami;
- 3) współdziałanie z uczniem zdolnym w celu rozwijania jego zainteresowań;
- 4) udzielanie pomocy uczniowi w nauce na zajęciach dodatkowych;

6. Kontrakt z uczniami:

- o Każdy uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami zawartymi w PSO.
- o Słuchamy siebie nawzajem.
- o Mówimy pojedynczo.
- o Mówimy we własnym imieniu.
- o Każdy ma prawo do własnego zdania.
- o Nie komentujemy wypowiedzi innych.
- o Nie obrażamy siebie nawzajem, nie używamy przezwisk, nie używamy wulgaryzmów.
- o Jesteśmy wobec siebie życzliwi.
- o Pracujemy samodzielnie, nie ściągamy.

7. Informowanie uczniów i rodziców o wymaganiach i postępach ucznia:

- 1) nauczyciel – uczeń:
 - a) nauczyciel przekazuje uczniowi komentarz do każdej wystawionej oceny,
 - b) uczeń ma możliwość otrzymywania dodatkowych wyjaśnień i uzasadnień do wystawionej oceny;

8. Ewaluacja PSO

PSO podlega ewaluacji po upływie każdego roku szkolnego.